

Bruksela, dnia 30 października 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 85/2012

Sprawozdanie ze spotkania stałych przedstawicieli parlamentów narodowych z p. Pascalem Leardiniem nt. WRF 2014-2020

Bruksela, 19 października 2012

Pan **Pascal Leardini**, który jest szefem działu w sekretariacie generalnym Komisji Europejskiej odpowiedzialnym za budżet i administrację, spotkał się w dniu 19 października z przedstawicielami parlamentów narodowych.

Zdaniem pana Leardini obecnie znajdujemy się na ostatnim etapie negocjacji, mających na celu osiągnięcie porozumienia w sprawie wieloletnich ram finansowych. 26 października br. oczekiwane jest zaprezentowanie przez prezydencję cypryjską nowego schematu negocjacyjnego. Nowa wersja schematu będzie zawierała propozycję ograniczonych przedziałów liczbowych oraz zredukowaną liczbę możliwych opcji. Następnie odbędzie się nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej w dniach 22-23 listopada, na którym podjęte zostaną ostateczne decyzje ws. WRF 2014-2020.

Pan Leardini powiedział, że dotychczas odbyło się wiele spotkań w Radzie. Podkreślił, że zarówno w grupie 16-18 państw członkowskich wspierających działania Komisji Europejskiej oraz w grupie 8 państw, tzw. przyjaciół lepszego wydatkowania, które są nim przeciwnie i dążą do ograniczania wydatków publicznych, nie nastąpiły żadne zmiany stanowisk.

W dotychczasowych dyskusjach pojawiły się 4 główne tematy, które są przedmiotem negocjacji. Należą do nich:

- **Polityka spójności**

Głównymi elementami negocjacji są następujące kwestie: cała koperta na politykę spójności, przeznaczenie środków i nowo wprowadzone pojęcie regionów przejściowych, które jest elementem spornym.

- **Rolnictwo**

Głównymi elementami negocjacji są następujące kwestie: cała koperta na rolnictwo oraz zaproponowane ujednoczenie poziomów płatności bezpośrednich.

- **Agenda na rzecz wzrostu gospodarczego i konkurencyjności**

Głównym elementem negocjacji jest cała koperta przeznaczona na ten cel.

- **Wydatki administracyjne**

Choć wydatki te stanowią jedynie 5% budżetu UE, ten element negocjacji ma charakter mocno symboliczny.

Pan Leardini zaznaczył, że wśród wszystkich uczestników negocjacji panuje zgodność, co do woli osiągnięcia porozumienia do końca tego roku. Nie można sobie pozwolić na porażkę w negocjacjach i na wysłanie złego sygnału obywatelom. Zaznaczył, że nie oznacza to jednak, że wszystko zostanie ustalone i wszystkie kwestie będą rozstrzygnięte podczas listopadowego posiedzenia Rady Europejskiej.

Ponadto, w trakcie negocjacji pojawiło się kilka delikatnych kwestii, które są trudne do rozwiązania. Należy do nich kwestia decyzji ws. zasobów własnych Unii Europejskiej. W 2005 roku Rada Europejska zobowiązała się do przestudiowania tej kwestii, a Parlament uczynił ją od tej pory swoją *idée fixe*. W 2011 Komisja Europejska zaprezentowała propozycje reformy. Projekt Komisji miał być w zamierzeniu jednocześnie racjonalny i innowacyjny. Komisja proponuje modyfikacje w sprawie opłat celnych i VAT-u zasilających unijny budżet oraz rabatów państw członkowskich. Proponuje też stworzenie podatku od transakcji finansowych (FTT), którego duża część służyłaby finansowaniu budżetu UE. Należy zauważyć, że decyzja ws. zasobów własnych musi zostać jednomyślnie przyjęta oraz **musi być ratyfikowana przez parlamenty narodowe**. W odniesieniu do podatku od transakcji finansowych, nawet jeśli zostanie on wprowadzony w wyniku wzmocnionej współpracy, to nadal może stanowić nowy element zasobów własnych budżetu UE.

W sprawie reformy systemu korekt i rabatów, która jest bardzo delikatnym i politycznym problemem, Komisja Europejska zaproponowała wprowadzenie systemu ulg ryczałtowych w odniesieniu do wkładów opartych na dochodzie narodowym brutto dla tych państw członkowskich, których wkłady do budżetu są relatywnie większe w stosunku do ich względnej zamożności. Jest mało prawdopodobne, by

Komisja wsparła jakieś dogłębne zmiany w tej kwestii, ale KE ma nadzieję, że niektóre zmiany będą możliwe. Prezydencja cypryjska zamierza przeprowadzić dyskusję na ten temat w przyszłym tygodniu z COREPERem na bazie dokumentu przygotowanego przez Komisję Europejską.

Należy zauważyć, że chociaż decyzja ws. zasobów własnych nie jest bezpośrednio powiązana z Wieloletnimi Ramami Finansowymi, to Parlament Europejski przywiązuje do niej ogromną wagę. Ponadto, Parlament Europejski w rezolucji przyjętej w czerwcu br. poinformował, że nie udzieli zgody na przyjęcie nowych ram finansowych, jeżeli nie zostanie osiągnięte porozumienie polityczne w kwestii systemu zasobów własnych, które położy kres obecnym rabatom i innym mechanizmom korekcyjnym oraz doprowadzi do większej przejrzystości i uczciwości.

Pan Leardini podkreślił, że pozostało bardzo mało czasu a jest mnóstwo rzeczy do zrobienia, aby zakończyć negocjacje nt. WRF oraz je wdrożyć:

- Parlament Europejski będzie musiał wyrazić zgodę na konkluzje Rady Europejskiej i będą one musiały zostać przełożone na tekst prawny,
- 65 aktów prawnych, dyrektyw, rozporządzeń m.in. w sprawie Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i polityki spójności, itp. oczekuje na wprowadzenie zmian w wyniku negocjacji,
- W niektórych obszarach, takich jak Wspólna Polityka Rolna i polityka spójności, wiele pracy musi zostać wykonane na poziomie państw członkowskich, m.in. Komisja będzie musiała zatwierdzić odpowiednie jednostki w państwach członkowskich, które będą odpowiedzialne za realizację nowej polityki spójności.

Pytania stałych przedstawicieli:

- Czy propozycja Komisji ws. zapewnienia dodatkowych środków budżetowych na 2012 rok będzie mieć wpływ na negocjacje ws. wieloletnich ram finansowych?
- Kiedy będą dostępne precyzyjniejsze dane nt. budżetu? Jak będą wyglądały te zakresy liczbowe w nowym schemacie negocjacyjnym?
- W jaki sposób podatek od transakcji finansowych, który opiera się jedynie na wzmocnionej współpracy, może być źródłem zasobów własnych i finansowania budżetu UE?
- Jakie zmiany mechanizmów korekcyjnych zostaną przedyskutowane podczas posiedzenia COREPERu?

- Czy jest możliwe skrócenie okresu negocjacji? Co w opinii Komisji powinno zostać poprawione?
- O jakim rodzaju porozumienia mówi Parlament i od czego uzależnia wyrażenie zgody na WRF 2014-2020?

Odpowiedzi:

- **Zmiany budżetu UE 2012**

Pascal Leardini podkreślił, że Rada i Parlament od kilku lat obcinają propozycje budżetowe Komisji Europejskiej. W rezultacie w chwili obecnej stoimy przed faktem braku pieniędzy w kilku obszarach, takich jak nauka i badania naukowe oraz w wielu programach takich jak np. Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i program Erasmus. To nie powinno nikogo dziwić, jako że Komisja Europejska wcześniej wielokrotnie ostrzegała przed skutkami przyjmowania niewystarczających poziomów finansowania. Z tego powodu Komisja Europejska złoży w przyszłym tygodniu wniosek w sprawie uzupełnienia budżetu na rok 2012 o dodatkowe kilka miliardów EUR w celu pokrycia wydatków.

Wniosek ten może również mieć wpływ na obecne negocjacje ws. WRF 2014-2020, ponieważ wiele kwestii związanych z budżetem rozpatrywanych jest w tym samym czasie: negocjacje wieloletnich ram finansowych, zakończenie dialogu trójstronnego ws. budżetu 2013, w sprawie zmiany budżetu na rok 2012, itp.

Pascal Leardini powiedział, że nie zna szczegółów dotyczących zmienionego schematu negocjacyjnego i danych liczbowych w nim zawartych. Należy poczekać na prezydencję cypryjską, która zaprezentuje ten schemat w przyszłym tygodniu. To będzie ostatni krok prezydencji w tych negocjacjach. Negocjacje zostaną przejęte przez przewodniczącego Rady Hermana Van Rompuya, który następnie przeprowadzi szereg dwustronnych konsultacji z państwami członkowskimi, począwszy od dnia 5 listopada. Zmiany są więc nadal możliwe - aż do momentu przyjęcia konkluzji Rady Europejskiej.

- **Podatek od transakcji finansowych i zasoby własne**

Podatek od transakcji finansowych, jako źródło zasobów własnych, nie oznacza żadnych zmian w zakresie ogólnej kwoty wniesionej do budżetu przez państwa członkowskie, czy też w kontekście warunków dotyczących składek państw członkowskich, które nie uczestniczą we wzmocnionej współpracy. Uczestniczące we

wzmocnionej współpracy państwa członkowskie po prostu zdecydowały się przekazać część swoich dochodów z podatku od transakcji finansowych do budżetu UE, proporcjonalnie zmniejszając w ten sposób swój wkład do budżetu oparty na DNB.

W celu wyrażenia zgody na Wieloletnie Ramy Finansowe 2014-2020, Parlament Europejski domaga się zapewnienia, by kwestia zasobów własnych, mimo braku porozumienia w tej kwestii, nie została zamknięta, ale by Komisja zobowiązała się do podejmowania dalszych działań w celu wypracowania nowych wniosków dotyczących kwestii zasobów własnych.

- **System korekt i rabatów**

Obecnie istnieje 35 różnych korekt i rabatów, które wygasną z końcem 2013 roku - oprócz rabatu brytyjskiego, który ma charakter stały. Mechanizmy korekcyjne to specjalne ulgi we wpłatach do budżetu UE, przyznawane niektórym państwom członkowskim, których obciążenia budżetowe są relatywnie wysokie w stosunku do ich względnej zamożności. Obecnie są to rabat brytyjski, rabaty od rabatu brytyjskiego, tymczasowe obniżenie składek opartych na VAT (dla Niemiec, Holandii, Austrii i Szwecji), tymczasowe obniżenie składek opartych na DNB (dla Holandii i Szwecji) oraz koszty poboru, jako ukryta forma korekty na korzyść przynajmniej niektórych państw członkowskich.

Dla tych państw członkowskich, które korzystają z rabatów i korekt, najważniejsza jest całkowita ilość pieniędzy, które mogą dostać z powrotem z budżetu UE. Jeśli chodzi o te rabaty, które nie mają charakteru stałego, konieczne jest ich ponowne negocjowanie i wydaje się, że niektóre państwa członkowskie zgodzą się na ryczałtowy system korekty, pod warunkiem, że zagwarantuje to im ten sam wynik, jak w przypadku rabatu.

- **Usprawnienie procesu negocjacji**

Proces negocjacyjny jest długi i skomplikowany. Co więcej, należy pamiętać, że Komisja Europejska zaproponowała nowe ramy budżetowe, która zasadniczo różni się od poprzednich. Na przykład nowa polityka spójności będzie zupełnie inna. Stanowiska wielu państw członkowskich są już znane. Komisja zaproponowała pułap budżetowy na poziomie 1047 miliardów EUR. Niemcy i inni płatnicy netto chcieliby obniżyć ten pułap do 960 mld EUR. Wielka Brytania z kolei chce obniżki do 847 miliardów EUR. Należy zatem uznać, że ostateczna kwota budżetu będzie w

przedziale między 847 a 1047 miliardów EUR. Byłoby oczywiście przydatne, gdyby znany był minimalny i maksymalny poziom budżetu, na jaki zgodzą się poszczególne państwa członkowskie oraz ustępstwa, na jakie są w stanie pójść państwa członkowskie w tym zakresie.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska